

TIKRINIMŲ SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJOSE DĖL ASMENS DUOMENŲ SKELBIMO INTERNETO SVETAINĖS DALYJE, SUSIJUSIOJE SU VYKDOMU TERITORIJŲ PLANAVIMU, REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

2018-03-19 Nr. 4R-91(1.7.E)

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – VDAI) atliko asmens duomenų skelbimo interneto svetainės dalyje, susijusioje su vykdomu teritorijų planavimu, teisėtumo patikrinimą 10 savivaldybių administracijų.

Tikrinimų metu nustatyta, kad 4 savivaldybių administracijos neskelbia fizinių asmenų duomenų, susijusių su teritorijų planavimo dokumentais bei statinio projektiniais pasiūlymais.

2 savivaldybių administracijos fizinių asmenų duomenis, susijusius su teritorijų planavimo dokumentais bei statinio projektiniais pasiūlymais, savivaldybės interneto svetainėse skelbia nepažeisdamos Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ).

Kitose savivaldybių administracijose tikrinimo metu nustatyta ADTAĮ pažeidimų.

Dėl savivaldybių svetainėse skelbiamos informacijos

Asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik tuo atveju, jeigu jis atitinka ADTAĮ 3 ir 5 straipsnių nuostatas, t. y. asmens duomenys gali būti tvarkomi tik esant iš anksto apibrėžtam ir teisėtam asmens duomenų tvarkymo tikslui, tik tokios apimties, kurios reikia šiam tikslui pasiekti, ir tik esant nors vienam iš ADTAĮ 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų teisėtų tvarkymo kriterijų. ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 6 punktuose yra numatyta duomenų valdytojo pareiga užtikrinti, kad asmens duomenys būtų tapatūs, tinkami ir tik tokios apimties, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti, bei būtų tvarkomi pagal šiame ir kituose atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytus aiškius ir skaidrius asmens duomenų tvarkymo reikalavimus. *ADTAĮ 7 straipsnio 4 dalyje nustatytas imperatyvus draudimas asmens kodą skelbti viešai.*

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – SĮ) 37 straipsnyje yra numatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) privalo informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą, kai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nustatytais atvejais neparengti vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir statyba konkrečiame žemės sklype leidžiama. Visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių sąrašus (nurodant paskirtį), informavimo ir visuomenės dalyvavimo svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus tvarką nustato aplinkos ministras.

Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. D1-738, (toliau – Statybos techninis reglamentas) 60 punkte yra nurodyta, kad statytojas apie parengtus statinių projektinius pasiūlymus teikia prašymą savivaldybės administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) apie tai informuoti visuomenę. Su prašymu teikiami į kompiuterinę laikmeną įrašyti projektiniai pasiūlymai, projektinių pasiūlymų vaizdinė informacija, 61 punkte nurodyti duomenys apie statinius ar jų dalis ir dokumentai, pagrindžiantys, kad projektiniai pasiūlymai suderinti su SĮ 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytais asmenimis, t. y. gauti žemės sklypo bendraturčių rašytiniai sutikimai (susitarimai) arba besiribojančių žemės sklypų savininkų ar valdytojų rašytiniai sutikimai (SĮ 14 str. 1 d. 13 p.) bei gauti kitų (esamų) statinių savininkų arba statinių valdytojų, naudotojų sutikimai (SĮ 14 str. 1 d. 15 p.).

Vadovaujantis Statybos techninio reglamento 61 punktu, savivaldybės interneto tinklalapyje privalo būti skelbiamas statinių statybvietsės adresas Nekilnojamojo turto registre ar kadastre arba žemės sklypo geografinės koordinatės; statinių esama ir (ar) numatoma pagrindinė naudojimo paskirtis, statinių tipai, statinių išdėstymo sklype su gretima urbanistine aplinka vizualizacija (kai ji parengta). Rengiant pastato (jo dalies) projektinius pasiūlymus, statinių išdėstymo sklype su gretima urbanistine aplinka vizualizacija privaloma; projektinius pasiūlymus parengusio projektuotojo (juridinio ar fizinio asmens) įgalioto atstovo (-ų), galinčio informuoti apie projektinius pasiūlymus, vardas, pavardė, elektroninio pašto adresas ir telefono numeris; projektinius pasiūlymus parengusio statinio architekto (autoriaus) (vardas, pavardė, elektroninio pašto adresas). Jei projektinių pasiūlymų autorystė priklauso fizinių asmenų grupei – statinio architektų (autorių) vardai, pavardės, elektroninio pašto adresai; statytojas (fizinio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, telefono numeris); susipažinimo su projektiniais pasiūlymais adresas, telefono numeris ir laikas, savivaldybės interneto svetainės adresas.

Tikrinimo metu savivaldybės nurodė, kad interneto svetainėse skelbiama visa projekto vadovo ar projektuotojo viešinimui pateikta informaciją per IS „Infostatyba“.

Tikrinimo metu nustatyta, kad Pranešime visuomenei apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą nurodoma: objekto pavadinimas, statinio adresas, naudojimo paskirtis, projektuotojas, statytojas (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), susipažinimo su projektiniais pasiūlymais adresas ir laikas, pasiūlymų dėl projektinių pasiūlymų teikimo būdas, viešo susirinkimo vieta, data ir laikas. Projektiniame pasiūlyme pateikiama informacija apie statybos rūšį, kategoriją, statinio paskirtį, esamos padėties analizę, užsakovą (jo asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą), statybos vietą, pridedami Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai, sklypų planai, statinių planai, projekto vizualizacijos, projektų vadovų ir kitų specialistų pažymėjimai, santuokos liudijimas ir pan. Pažymėtina, kad patikrintuose projektiniuose pasiūlymuose pateikiama informacija nėra vienoda – Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai, įvairūs pažymėjimai pridedami ne visuose projektiniuose pasiūlymuose.

Paskelbus minėtus dokumentus savivaldybės interneto svetainėje buvo viešai atskleisti asmens duomenys. Keliuose iš atsitiktine tvarka patikrintų projektinių pasiūlymų tikrinimų metu nustatyta, kad viešai yra paskelbti Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai, kuriuose be informacijos apie nekilnojamus daiktus (įvairūs techniniai duomenys, vertė, unikalūs numeriai registravimo ir kadastro žymos, daiktinės teisės ir pan.) taip pat nurodyta savininko vardas, pavardė, asmens kodas. Taip pat yra viešai paskelbtas projektinių pasiūlymų rengėjo/architekto bakalauro diplomas, kuriame matyti architekto vardas, pavardė, asmens kodas ir duomenys apie išsilavinimą, bei architekto santuokos liudijimas, kuriame matyti ne tik architekto asmens duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo data ir vieta, santuokos sudarymo data ir vieta), tačiau ir jo sutuoktinio (vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo vieta ir data, santuokos sudarymo data ir vieta), sutartys, kuriose nurodyti fizinių asmenų vardai, pavardės bei asmens kodai.

Savivaldybės, interneto svetainėje paskelbdamos dokumentus, kuriuose nurodyti fizinių asmenų asmens kodai, pažeidė ADTAĮ 7 straipsnio 4 dalį.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad savivaldybės yra įstatymu įpareigotos viešinti projektinius pasiūlymus bei su jais susijusią informaciją, taip pat, kad vykdydamos šią pareigą, savivaldybės savo interneto svetainėje skelbia daugiau informacijos, negu numatyta Statybos techninio reglamento 61 punkte.

Tikrinimo metu savivaldybės paaiškino, kad statinio projektavimo dokumentus su asmens duomenimis gauna per IS „Infostatyba“ su prašymu informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių projektavimą ir skelbia visą projekto vadovo ar projektuotojo viešinimui per IS „Infostatyba“ pateiktą informaciją. Tačiau teikdamos projektinių pasiūlymų viešinimo paslaugą, savivaldybės, vadovaujantis ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 ir 6 dalimis, turi pareigą užtikrinti, kad paskelbti asmens duomenys būtų tvarkomi pagal ADTAĮ ir kituose atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytus aiškius ir skaidrius asmens duomenų tvarkymo reikalavimus ir būtų tik tokios apimties, kuri būtina jiems rinkti ir toliau tvarkyti atsižvelgiant į šių

duomenų tvarkymo, šiuo atveju viešo paskelbimo, tikslus. Savivaldybės administracijos neatrinkdamos, kad iš gaunamos informacijos būtų skelbiama tik tiek asmens duomenų, kiek to reikalauja Statybos techninio reglamento 61 punktas bei nenustatydamas taisyklių, numatančių kriterijus, kuriais vadovaujantis būtų galima nustatyti kokia informacija negali būti skelbiama, kaip turi būti suformuoti skelbimui teikiami dokumentai, neįgyvendino tinkamų duomenų saugumo priemonių, užtikrinančių skelbiamos informacijos apimtį, taip pažeisdama ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalies reikalavimus. Pagal ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalį, duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Minėtos priemonės turi užtikrinti tokį saugumo lygį, kuris atitiktų saugotinių asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką.

Dėl asmens duomenų saugojimo termino

Vadovaujantis Statybos techninio reglamento 62 punktu, projektiniai pasiūlymai, gavus statytojo prašymą nutraukti visuomenės susipažinimo su projektiniais pasiūlymais procedūras, nebeviešinami.

Savivaldybės nurodė, kad vadovaujantis Statybos techninio reglamento 61.5 punktu, visuomenei susipažinti su projektiniais pasiūlymais skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo savivaldybės interneto svetainėje paskelbimo dienos.

Tikrinimo metu nustatyta, kad savivaldybių svetainėse seniausia paskelbta informacija apie projektinį pasiūlymą, kuriame paskelbti pertekliniai asmens duomenys (pvz., nuomininkų asmens kodai Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė), yra 2014 m.

Pagal ADTAĮ 4 straipsnį asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Kai asmens duomenys neberekalingi jų tvarkymo tikslams, jie turi būti sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams. Remiantis minėta įstatymo nuostata, duomenų valdytojas turi nustatyti konkretų (ne minimalų ar maksimalų) asmens duomenų saugojimo terminą. Duomenų saugojimo terminas turi būti pagrįstas ir turi būti nustatomas įvertinant poreikį tvarkyti asmens duomenis atsižvelgus į duomenų tvarkymo tikslus.

ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Minėtos priemonės turi užtikrinti tokį saugumo lygį, kuris atitiktų saugotinių asmens duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką, ir turi būti išdėstytos rašytinės formos dokumente (duomenų valdytojo patvirtintose asmens duomenų tvarkymo taisyklėse, duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo sudarytoje sutartyje ir pan.).

Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms (toliau – Bendrieji reikalavimai) yra patvirtinti VDAI 2014 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1T-74(1.12.E). Bendrųjų reikalavimų 8.8 punkte nustatyta, kad duomenų valdytojas turi patvirtinti rašytinės formos dokumentą, kuriame būtų nurodytas asmens duomenų saugojimo duomenų bazėje (-se) ir duomenų bazės (-ių) archyve terminas (-ai) ir veiksmai, kurie atliekami pasibaigus šiam terminui.

Savivaldybės nepateikė jokių dokumentų, kuriuose būtų numatyta paskelbtų projektinių pasiūlymų bei su jais susijusios informacijos perkėlimo į archyvą tvarka ir terminai. Savivaldybėms neįgyvendinus tinkamų duomenų saugumo priemonių, kaip to reikalaujama ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalyje, yra sudaromos sąlygos pažeisti ADTAĮ 4 straipsnio reikalavimus.

Savivaldybėms pateikti nurodymai pašalinti nustatytus pažeidimus.